
Vergaderjaar 2026–2027

37 035 XV

Wijziging van de begrotingsstaten van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (XV) voor het jaar 2026 (wijziging samenhangende met de Miljoenennota)

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVORSTEL

Wetsartikelen 1 tot en met 3

De begrotingsstaten die onderdeel zijn van de Rijksbegroting, worden op grond van [artikel 2.3](#), eerste lid, van de Comptabiliteitswet 2016 elk afzonderlijk bij wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2026 wijzigingen aan te brengen in:

De departementale begrotingsstaat van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid;

De in de begrotingsstaten opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht (de zgn. begrotingstoelichting).

De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
J.A. Vijlbrief

De Minister van Werk en Participatie,
A.A. Aartsen

B. BEGROTINGSTOELICHTING

1 Leeswijzer

Per beleidsartikel wordt een overzicht van de wijzigingen op de begroting gegeven. Daarbij worden mutaties groter of gelijk aan onderstaande staffel toegelicht.

Tabel 1 Ondergrenzen conform RBV

Omvang begrotingsartikel (stand ontwerpbegroting) in € miljoen	Beleidsmatige mutaties (ondergrens in € miljoen)	Technische mutaties (ondergrens in € miljoen)
< 50	1	2
=> 50 en < 200	2	4
=> 200 en < 1000	5	10
=> 1000	10	20

2 Beleidsartikelen

2.1 Artikel 1 Arbeidsmarkt

Budgettaire gevolgen van beleid, begrotingsgefinancierd

Tabel 2 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 1 Arbeidsmarkt, begrotingsgefinancierd (bedragen x € 1.000)

	Stand eerste suppletoire begroting (incl. amendement en en NvW) (1)	Mutaties suppletoire begroting september (2)	Stand suppletoire begroting september (3) = (1) + (2)
Art. Verplichtingen	276.746	29.845	306.591
Uitgaven	582.096	– 124.323	457.773
1.0 Arbeidsmarkt	582.096	– 124.323	457.773
<i>Inkomensoverdrachten</i>	<i>92.329</i>	<i>0</i>	<i>92.329</i>
Loonkostenvoordelen	92.329	0	92.329
<i>Subsidies (regelingen)</i>	<i>433.924</i>	<i>– 119.984</i>	<i>313.940</i>
Overige subsidies algemeen	9.749	518	10.267
Duurzame inzetbaarheid en leven lang ontwikkelen	9.957	– 167	9.790
Stimuleringsregeling LLO in MKB	59.900	– 7.685	52.215
Tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid	29.499	0	29.499
Maatwerkregeling Duurzame Inzetbaarheid en Eerder Uittreden	317.768	– 112.472	205.296
Subsidie meer uren werkt	6.551	– 178	6.373
Subsidieregeling duurzame inzetbaarheid	500	0	500
<i>Opdrachten</i>	<i>48.943</i>	<i>– 3.472</i>	<i>45.471</i>
Opdrachten	48.943	– 3.472	45.471
<i>Bekostiging</i>	<i>650</i>	<i>– 650</i>	<i>0</i>
Bekostiging	650	– 650	0
<i>Bijdrage aan (andere) begrotingshoofdstukken</i>	<i>185</i>	<i>0</i>	<i>185</i>
Ministerie van VWS	56	0	56
Ministerie van EZ en LNVN	129	0	129
<i>Bijdrage aan agentschappen</i>	<i>4.973</i>	<i>84</i>	<i>5.057</i>
Agentschap RIVM	4.875	82	4.957
Agentschap CJIB	98	2	100
<i>Bijdrage aan medeoverheden</i>	<i>1.092</i>	<i>– 301</i>	<i>791</i>
DU Work in NL	1.092	– 301	791
Ontvangsten	14.580	0	14.580

Toelichting

Het totaal van de mutaties bij de suppletoire begroting september voor artikel 1 begrotingsgefinancierd bedraagt neerwaarts € 124,3 miljoen bij de uitgaven. Het verplichtingenbudget wordt in 2026 met € 29,8 miljoen naar boven bijgesteld. Hieronder worden de belangrijkste mutaties toegelicht.

Verplichtingen

- Het verschil van – € 154,2 miljoen tussen de verplichtingenmutatie en de kasmutatie wordt hoofdzakelijk verklaard door het uit elkaar lopende kas- en verplichtingenritme van de subsidieregeling Maatwerkregeling Duurzame Inzetbaarheid en Eerder Uittreden (MDIEU). Op het kasbudget van

MDIEU wordt € 112,0 miljoen van 2026 naar 2027 en verder geschoven, terwijl het verplichtingenbudget voor MDIEU al in het juiste ritme staat.

- Voor de Duurzame Inzetbaarheid agenda (DI-agenda) zijn er schuiven van de verplichtingenruimte om aan te sluiten bij de actuele verwachting van wanneer de verplichtingen aangegaan zullen worden.
- Er is een verplichtingenschuif van 2027 en 2028 naar 2026 (€ 14,8 miljoen) in verband met de meerjarige overeenkomst die in 2026 voor het programma LEXCES is afgesloten.

Uitgaven

- Op het MDIEU-budget vindt er een kasschuif van € 112,0 miljoen plaats om in 2027 te zorgen voor voldoende middelen ten behoeve van de laatste MDIEU-nabetalingen. Daarnaast worden de middelen in 2028 en verder overgeheveld naar de subsidieregeling Duurzame inzetbaarheid (DI) omdat met de sociale partners is afgesproken dat de overgebleven MDIEU-middelen worden ingezet voor de DI-agenda.
- Stimuleringsregeling LLO in MKB (SLIM): Een deel (€10,5 miljoen) van het kasbudget voor de SLIM wordt ingezet ter dekking bij de augustusbesluitvorming.

Budgettaire gevolgen van beleid, premiegefinancierd

Tabel 3 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 1 Arbeidsmarkt, premiegefinancierd (bedragen x € 1.000)

	Stand eerste suppletoire begroting (incl. amendementen en NvW) (1)	Mutaties suppletoire begroting september (2)	Stand suppletoire begroting september (3) = (1) + (2)
Art. Verplichtingen	596.351	91.122	687.473
Uitgaven	596.351	91.122	687.473
1.0 Arbeidsmarkt	596.351	91.122	687.473
<i>Inkomensoverdrachten</i>	<i>596.351</i>	<i>91.122</i>	<i>687.473</i>
Compensatieregeling transitievergoeding na langdurige AO	560.960	115.620	676.580
Compensatieregeling transitievergoeding bij pensionering of overlijden	10.437	456	10.893
Transitievergoeding na 2 jaar ziekte nominaal	24.498	- 24.498	0
Compensatieregeling Transitievergoeding MKB nominaal	456	- 456	0
Ontvangsten	0	0	0

Toelichting

Het totaal van de mutaties bij de suppletoire begroting september voor artikel 1 begrotingsgefinancierd bedraagt € 91,1 miljoen bij de uitgaven en verplichtingen.

Uitgaven

- De uitgaven aan de Compensatieregeling transitievergoeding bij langdurige arbeidsongeschiktheid (CRTV LAO) worden opwaarts bijgesteld met circa € 116 miljoen. Dit is grotendeels het gevolg van het uitstel en de wijziging van de beperking van deze Compensatieregeling tot kleine werkgevers van 1 juli 2026 naar een volledige afschaffing per 1 januari 2028. Er treedt hierdoor

niet langer een besparing op in de jaren 2026 en 2027.

- De raming van de CRTV is aangepast voor de loon- en prijsontwikkeling 2026. Deze bedragen waren al gereserveerd op de begroting onder nominale ontwikkeling.

2.2 Artikel 2 Bijstand, Participatiewet en Toeslagenwet

Budgettaire gevolgen van beleid, begrotingsgefinancierd

Tabel 4 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 2 Bijstand, Participatiewet en Toeslagenwet (bedragen x € 1.000)

	Stand eerste suppletoire begroting (incl. amendement en en NvW) (1)	Mutaties suppletoire begroting september (2)	Stand suppletoire begroting september (3) = (1) + (2)
Art. Verplichtingen	9.191.289	455.323	9.646.612
Uitgaven	9.199.152	269.201	9.468.353
2.0 Bijstand, Participatiewet en toeslagenwet	9.199.152	269.201	9.468.353
<i>Inkomensoverdrachten</i>	<i>9.002.508</i>	<i>311.642</i>	<i>9.314.150</i>
Macrobudget participatiewetuitkering en intertemporele tegemoetkoming	7.925.828	269.919	8.195.747
Tozo en Bijstand zelfstandigen bedrijfskrediet (Bbz 2004)	6.835	0	6.835
Aanvullende Inkomensvoorziening Ouderen (AIO)	537.515	21.187	558.702
Toeslagenwet (TW)	519.488	20.154	539.642
Bijstand overig	786	0	786
Onderstand (Caribisch Nederland)	12.056	382	12.438
<i>Subsidies (regelingen)</i>	<i>125.179</i>	<i>- 41.772</i>	<i>83.407</i>
Stichting Beheer Collectieve Middelen (SBCM)	2.800	0	2.800
NIBUD	809	0	809
Overige subsidies algemeen	38.564	- 2.505	36.059
Alle kinderen doen mee	15.332	393	15.725
Energiefonds	40.000	- 40.000	0
Geldzorgen Armoede en Schulden (Gas)	9.490	- 230	9.260
Subsidies Arbeidsmarktinfrastructuur	18.184	570	18.754
<i>Opdrachten</i>	<i>47.551</i>	<i>- 1.682</i>	<i>45.869</i>
Opdrachten algemeen	41.136	4.058	45.194
Opdrachten Arbeidsmarktinfrastructuur	6.415	- 5.740	675
<i>Bijdrage aan (andere) begrotingshoofdstukken</i>	<i>2.550</i>	<i>- 350</i>	<i>2.200</i>
Financiën	2.550	- 350	2.200
<i>Bijdrage aan sociale fondsen</i>	<i>10.000</i>	<i>0</i>	<i>10.000</i>
Pensioenfonds Wsw	10.000	0	10.000
<i>Bijdrage aan agentschappen</i>	<i>300</i>	<i>0</i>	<i>300</i>
DUO	300	0	300
<i>Bijdrage aan medeoverheden</i>	<i>11.055</i>	<i>1.363</i>	<i>12.418</i>
Tijdelijke regeling alleenverdienersproblematiek	224	- 224	0
Bijzondere uitkeringen	9.272	1.587	10.859
SPUK Grensinformatiepunten	1.559	0	1.559
<i>Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties</i>	<i>9</i>	<i>0</i>	<i>9</i>
Contributie Administratief Centrum voor de sociale zekerheid van de Rijnvarenden (CASS)	9	0	9
Ontvangsten	63.757	- 350	63.407

Toelichting

Het totaal van de mutaties bij de suppletoire begroting september voor artikel 2 begrotingsgefinancierd bedraagt € 269,2 miljoen bij de uitgaven. Het verplichtingenbudget wordt in 2026 met € 455,3 miljoen naar boven

bijgesteld. Het ontvangstenbudget daalt met € 0,4 miljoen. Hieronder worden de belangrijkste mutaties toegelicht.

Verplichtingen

Het verschil van – € 186,1 miljoen tussen de verplichtingenmutatie en de kasmutatie wordt hoofdzakelijk verklaard door het uit elkaar lopende kas- en verplichtingenritme van het Noodfonds Energie. Voor het Noodfonds wordt al in 2026 de verplichting vastgelegd. Met een mutatie van € 153,0 miljoen wordt het verplichtingenbedrag uit 2027 naar voren gehaald, zodat de verplichting in 2026 voor het gehele bedrag vastgelegd kan worden.

Uitgaven

Macrobudget participatiewetuitkering en intertemporele tegemoetkoming

De raming voor het macrobudget participatiewetuitkeringen is in totaal met € 265,7 miljoen naar boven bijgesteld. Dit komt voornamelijk door de aanpassing naar prijspeil 2026. Daarnaast zijn de definitieve realisatiecijfers van 2025 en de nieuwe werkloosheidsverwachting van het CPB verwerkt.

Algemene Inkomensvoorziening Ouderen (AIO)

De raming van de AIO-uitkeringslasten wordt met € 21,4 miljoen naar boven bijgesteld vanwege de aanpassing naar prijspeil 2026.

Toeslagenwet (TW)

De raming van de TW-uitkeringslasten wordt met € 22,7 miljoen naar boven bijgesteld vanwege de aanpassing naar prijspeil 2026. Hierbij is ook nieuwe uitvoeringsinformatie van het UWV en de nieuwe werkloosheidsverwachting van het CPB verwerkt.

Energiefonds

- Er is een kasschuif voor het Noodfonds Energie (- € 34,1 miljoen van 2026 naar 2027) om de middelen voor het Noodfonds Energie aan te laten sluiten bij het kasritme.
- Er is een herschikking van € 40 miljoen voor het Noodfonds Energie van subsidies naar opdrachten.

2.3 Artikel 3 Arbeidsongeschiktheid

Budgettaire gevolgen van beleid, begrotingsgefinancierd

Tabel 5 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 3 Arbeidsongeschiktheid, begrotingsgefinancierd (bedragen x € 1.000)

	Stand eerste suppletoire begroting (incl. amendement en en NvW) (1)	Mutaties suppletoire begroting september (2)	Stand suppletoire begroting september (3) = (1) + (2)
Art. Verplichtingen	266.487	353	266.840
Uitgaven	266.487	353	266.840
3.0 Arbeidsongeschiktheid	266.487	353	266.840
<i>Inkomensoverdrachten</i>	1.744	55	1.799
Ongevallenverzekering (Caribisch Nederland)	1.744	55	1.799
<i>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</i>	264.743	298	265.041
Uitvoering individuele plaatsing & steun	10.213	298	10.511
Vergoedingsregeling WIA (herstel)acties	254.530	0	254.530
Ontvangsten	0	0	0

Toelichting

Het totaal van de uitgaven- en verplichtingenmutaties bij de suppletoire begroting september van artikel 3 begrotingsgefinancierd bedraagt € 0,4 miljoen bij de uitgaven en de verplichtingen.

Budgettaire gevolgen van beleid, premiegefinancierd

Tabel 6 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 3 Arbeidsongeschiktheid, premiegefinancierd (bedragen x € 1.000)

	Stand eerste suppletoire begroting (incl. amendement en en NvW) (1)	Mutaties suppletoire begroting september (2)	Stand suppletoire begroting september (3) = (1) + (2)
Art. Verplichtingen	19.297.546	- 94.727	19.202.819
Uitgaven	19.297.546	- 94.727	19.202.819
3.0 Arbeidsongeschiktheid	19.297.546	- 94.727	19.202.819
<i>Inkomensoverdrachten</i>	19.142.265	- 94.727	19.047.538
WAO	2.731.503	118.675	2.850.178
IVA	6.133.156	275.283	6.408.439
WGA	6.067.075	276.753	6.343.828
WAZ	58.628	2.543	61.171
WGA eigenrisicodragers	668.576	30.702	699.278
WAO nominaal	118.675	- 118.675	0
IVA nominaal	275.283	- 275.283	0
WGA nominaal	276.753	- 276.753	0
WAZ nominaal	2.543	- 2.543	0
WGA eigenrisicodragers nominaal	30.702	- 30.702	0
Sociale lasten	2.779.371	- 94.727	2.684.644

Tabel 6 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 3 Arbeidsongeschiktheid, premiegefinancierd (bedragen x € 1.000)

	Stand eerste suppletoire begroting (incl. amendement en en NvW) (1)	Mutaties suppletoire begroting september (2)	Stand suppletoire begroting september (3) = (1) + (2)
<i>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</i>	<i>155.281</i>	<i>0</i>	<i>155.281</i>
Re-integratie WIA/WAO/WAZ/ZW/WW	150.878	4.403	155.281
Re-integratie WIA/WAO/WAZ/ZW/WW nominaal	4.403	– 4.403	0
Ontvangsten	0	0	0

Toelichting

Het totaal van de uitgaven- en verplichtingenmutaties bij de suppletoire begroting september van artikel 3 premiegefinancierd bedraagt neerwaarts € 94,7 miljoen bij de uitgaven en de verplichtingen. Dit betreft de meerjarige doorwerking van de realisatie 2025 op de werkgeverspremies die worden betaald over de arbeidsongeschiktheidsuitkeringen.

De raming van de uitkeringen is aangepast voor de loon- en prijsontwikkeling in 2026. Deze bedragen waren al gereserveerd op de begroting als nominale ontwikkeling.

2.4 Artikel 4 Jonggehandicapten

Budgettaire gevolgen van beleid, begrotingsgefinancierd

Tabel 7 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 4 Jonggehandicapten (bedragen x € 1.000)

	Stand eerste suppletoire begroting (incl. amendement en en NvW) (1)	Mutaties suppletoire begroting september (2)	Stand suppletoire begroting september (3) = (1) + (2)
Art. Verplichtingen	4.854.403	209.513	5.063.916
Uitgaven	4.854.403	209.513	5.063.916
4.0 Jonggehandicapten	4.854.403	209.513	5.063.916
<i>Inkomstenoverdrachten</i>	<i>4.770.883</i>	<i>207.076</i>	<i>4.977.959</i>
Wajong	4.770.883	207.076	4.977.959
<i>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</i>	<i>83.520</i>	<i>2.437</i>	<i>85.957</i>
Re-integratie Wajong	83.520	2.437	85.957
Ontvangsten	0	0	0

Toelichting

Het totaal van de uitgaven- en verplichtingenmutaties bij de suppletoire begroting september van artikel 4 bedraagt € 209,5 miljoen. Hieronder worden de belangrijkste mutaties toegelicht.

Uitgaven

De raming van het budget voor de Wajong is met € 207,1 miljoen verhoogd in verband met de prijsindexatie voor 2026.

2.5 Artikel 5 Werkloosheid

Budgettaire gevolgen van beleid, begrotingsgefinancierd

Tabel 8 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 5 Werkloosheid, begrotingsgefinancierd (bedragen x € 1.000)

	Stand eerste suppletoire begroting (incl. amendement en en NvW) (1)	Mutaties suppletoire begroting september (2)	Stand suppletoire begroting september (3) = (1) + (2)
Art. Verplichtingen	95.093	4.025	99.118
Uitgaven	95.093	4.025	99.118
5.0 Werkloosheid	95.093	4.025	99.118
<i>Inkomensoverdrachten</i>	<i>91.705</i>	<i>4.005</i>	<i>95.710</i>
Wet inkomensvoorziening oudere werklozen (IOW)	91.700	4.005	95.705
Cessantiawet (Caribisch Nederland)	5	0	5
<i>Subsidies (regelingen)</i>	<i>2.800</i>	<i>0</i>	<i>2.800</i>
Werkgeverssubsidie praktijkleren	2.800	0	2.800
<i>Bijdrage aan agentschappen</i>	<i>588</i>	<i>20</i>	<i>608</i>
Rijksdienst voor Ondernemend Nederland	588	20	608
Ontvangsten	971	0	971

Toelichting

Het totaal van de uitgaven- en verplichtingenmutaties bij de suppletoire begroting september van artikel 5 bedraagt € 4,0 miljoen. Hieronder worden de belangrijkste mutaties toegelicht.

Uitgaven

De raming van het budget voor de Wet inkomensvoorziening oudere werklozen (IOW) is met € 4,0 miljoen verhoogd in verband met de prijsindexatie voor 2026.

Budgettaire gevolgen van beleid, premiegefinancierd

Tabel 9 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 5 Werkloosheid, premiegefinancierd (bedragen x € 1.000)

	Stand eerste suppletoire begroting (incl. amendement en en NvW) (1)	Mutaties suppletoire begroting september (2)	Stand suppletoire begroting september (3) = (1) + (2)
Art. Verplichtingen	5.463.947	- 219.246	5.244.701
Uitgaven	5.463.947	- 219.246	5.244.701
5.0 Werkloosheid	5.463.947	- 219.246	5.244.701
<i>Inkomensoverdrachten</i>	<i>5.445.790</i>	<i>- 219.246</i>	<i>5.226.544</i>
WW	4.446.751	19.299	4.466.050
WW nominaal	189.041	- 189.041	0
Sociale lasten	809.998	- 49.504	760.494
<i>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</i>	<i>18.157</i>	<i>0</i>	<i>18.157</i>
Re-integratie WW	3.000	88	3.088

Tabel 9 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 5 Werkloosheid, premiegefinancierd (bedragen x € 1.000)

	Stand eerste suppletoire begroting (incl. amendement en en NvW) (1)	Mutaties suppletoire begroting september (2)	Stand suppletoire begroting september (3) = (1) + (2)
Scholing WW	14.692	377	15.069
Re-integratie WW nominaal	88	– 88	0
Scholing WW nominaal	377	– 377	0
Ontvangsten	296.286	0	296.286

Toelichting

Het totaal van de uitgaven- en verplichtingenmutaties bij de suppletoire begroting september van artikel 5 premiegefinancierd bedraagt neerwaarts € 219,2 miljoen. Hieronder worden de belangrijkste mutaties toegelicht.

Uitgaven

De raming van de uitkeringen is aangepast voor de loon- en prijsontwikkeling in 2026. Deze bedragen waren al gereserveerd op de begroting als nominale ontwikkeling.

Daarnaast zijn de WW-uitgaven bijgesteld op basis van de concept-Macro Economische Verkenning 2027 van het Centraal Planbureau. Uit de raming volgt een lagere werkloze beroepsbevolking in 2026 dan eerder verwacht, waardoor het aantal WW-uitkeringen naar verwachting lager uitvalt dan in de vorige raming.

Budgettaire gevolgen van beleid, premiegefinancierd, uitsplitsing ontvangsten

Tabel 10 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 5 Werkloosheid, premiegefinancierd, uitsplitsing van ontvangsten (bedragen x € 1.000)

	Stand eerste suppletoire begroting (incl. amendement en en NvW) (1)	Mutaties suppletoire begroting september (2)	Stand suppletoire begroting september (3) = (1) + (2)
Art. Ontvangsten	296.286	0	296.286
5.0 Werkloosheid	296.286	0	296.286
<i>Ontvangsten</i>	<i>296.286</i>	<i>0</i>	<i>296.286</i>
Ufo	284.068	12.218	296.286
Ufo nominaal	12.218	– 12.218	0

Toelichting

Voor de loon- en prijsontwikkeling in 2026 zijn bedragen overgeheveld van de onderdelen «nominaal» naar de onderdelen in constante prijzen.

2.6 Artikel 6 Ziekte en Verlofregelingen

Budgettaire gevolgen van beleid, begrotingsgefinancierd

Tabel 11 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 6 Ziekte en Verlofregelingen, begrotingsgefinancierd (bedragen x € 1.000)

	Stand eerste suppletoire begroting (incl. amendement en en NvW) (1)	Mutaties suppletoire begroting september (2)	Stand suppletoire begroting september (3) = (1) + (2)
Art. Verplichtingen	22.210	917	23.127
Uitgaven	22.210	917	23.127
6.0 Ziekte en verlofregelingen	22.210	917	23.127
<i>Inkomstenoverdrachten</i>	<i>22.210</i>	<i>917</i>	<i>23.127</i>
Tegemoetkoming asbestslachtoffers (TAS)	6.779	357	7.136
Ziekteverzekering (Caribisch Nederland)	12.041	382	12.423
Tegemoetkomingsregeling stoffengerelateerde beroepsziekten (TSB)	3.390	178	3.568
Ontvangsten	2.763	0	2.763

Toelichting

Het totaal van de uitgaven- en verplichtingenmutaties bij de suppletoire begroting september van artikel 6 begrotingsgefinancierd bedraagt € 0,9 miljoen.

Budgettaire gevolgen van beleid, premiegefinancierd

Tabel 12 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 6 Ziekte en Verlofregelingen, premiegefinancierd (bedragen x € 1.000)

	Stand eerste suppletoire begroting (incl. amendement en en NvW) (1)	Mutaties suppletoire begroting september (2)	Stand suppletoire begroting september (3) = (1) + (2)
Art. Verplichtingen	7.106.730	- 35.410	7.071.320
Uitgaven	7.106.730	- 35.410	7.071.320
6.0 Ziekte en verlofregelingen	7.106.730	- 35.410	7.071.320
<i>Inkomstenoverdrachten</i>	<i>7.106.730</i>	<i>- 35.410</i>	<i>7.071.320</i>
ZW	2.751.322	118.307	2.869.629
WAZO	1.847.993	- 32.375	1.815.618
WAZO aanvullend geboorteverlof partners	308.155	13.251	321.406
Wet Betaald ouderschapsverlof (WBO)	841.352	36.178	877.530
WAZO zelfstandigen	0	111.911	111.911
ZW nominaal	118.307	- 118.307	0
WAZO nominaal	79.536	- 79.536	0
WAZO aanvullend geboorteverlof partners nominaal	13.251	- 13.251	0
Wet Betaald ouderschapsverlof (WBO) nominaal	36.178	- 36.178	0
Sociale lasten	1.110.636	- 35.410	1.075.226
Ontvangsten	0	0	0

Tabel 12 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 6 Ziekte en Verlofregelingen, premiegefinancierd
(bedragen x € 1.000)

	Stand eerste suppletoire begroting (incl. amendement en en NvW) (1)	Mutaties suppletoire begroting september (2)	Stand suppletoire begroting september (3) = (1) + (2)

Toelichting

Het totaal van de mutaties bij de suppletoire begroting september van artikel 6 premiegefinancierd bedraagt neerwaarts € 35,4 miljoen. Hieronder worden de belangrijkste mutaties toegelicht.

Uitgaven

De raming van de uitkeringen is aangepast voor de loon- en prijsontwikkeling in 2026. Deze bedragen waren al gereserveerd op de begroting als nominale ontwikkeling.

Daarnaast worden de uitgaven aan de WAZO zelfstandigen nu separaat verantwoord. In eerste suppletoire begroting werden de WAZO uitgaven aan zelfstandigen en werknemers nog gezamenlijk verantwoord onder de uitgaven WAZO. De post WAZO bevat nu enkel de uitgaven aan werknemers.

2.7 Artikel 7 Kinderopvang

Budgettaire gevolgen van beleid, begrotingsgefinancierd

Tabel 13 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 7 Kinderopvang (bedragen x € 1.000)

	Stand eerste suppletoire begroting (incl. amendement en en NvW) (1)	Mutaties suppletoire begroting september (2)	Stand suppletoire begroting september (3) = (1) + (2)
Art. Verplichtingen	5.953.510	281.605	6.235.115
Uitgaven	5.953.510	281.605	6.235.115
7.0 Kinderopvang	5.953.510	281.605	6.235.115
<i>Inkomensoverdrachten</i>	<i>5.892.364</i>	<i>285.210</i>	<i>6.177.574</i>
Kinderopvangtoeslag	5.892.364	285.210	6.177.574
<i>Subsidies (regelingen)</i>	<i>10.397</i>	<i>110</i>	<i>10.507</i>
Kinderopvang	4.500	– 90	4.410
Subsidies Caribisch Nederland	5.897	200	6.097
<i>Opdrachten</i>	<i>6.739</i>	<i>– 2.573</i>	<i>4.166</i>
Overige Opdrachten	2.857	– 198	2.659
Opdrachten Caribisch Nederland	1.407	– 163	1.244
Opdrachten Stelselherziening KO	2.475	– 2.212	263
<i>Bekostiging</i>	<i>19.183</i>	<i>464</i>	<i>19.647</i>
Stichting Projectenbureau Publieke Gezondheid van de Vereniging van Publieke Gezondheid en Veiligheid Nederland (Projectbureau PGV)	1.787	46	1.833
Kinderopvang BES	17.396	418	17.814
<i>Bijdrage aan agentschappen</i>	<i>11.309</i>	<i>– 1.417</i>	<i>9.892</i>
Agentschap DUO	11.309	– 1.417	9.892
<i>Bijdrage aan medeoverheden</i>	<i>13.518</i>	<i>– 189</i>	<i>13.329</i>
Versterking Kinderopvang Samenwerking BES(t) 4 kids CN	6.509	– 189	6.320
SPUK kwijtschelden schulden Kinderopvang	7.009	0	7.009
Ontvangsten	2.094.564	50.046	2.144.610

Toelichting

Het totaal van de uitgaven- en verplichtingenmutaties bij de suppletoire begroting september van artikel 7 begrotingsgefinancierd bedraagt € 281,6 miljoen. Het ontvangstenbudget stijgt met € 50,0 miljoen. Hieronder worden de belangrijkste mutaties toegelicht.

Uitgaven

De raming van de kinderopvangtoeslag is met € 285,2 miljoen naar boven bijgesteld. Dit wordt verklaard door de overheveling van de loon- en prijsbijstelling van 2026, waarmee de uitgaven kinderopvangtoeslag op prijspeil 2026 zijn gebracht.

Ontvangsten

De raming van de ontvangsten Werkgeversbijdrage kinderopvang is bijgesteld op basis van de meest recente CPB-prognose. De hogere ontvangsten worden grotendeels verklaard doordat de raming is geactualiseerd naar prijspeil 2026.

2.8 Artikel 8 Oudedagsvoorziening

Budgettaire gevolgen van beleid, begrotingsgefinancierd

Tabel 14 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 8 Oudedagsvoorziening, begrotingsgefinancierd (bedragen x € 1.000)

	Stand eerste suppletoire begroting (incl. amendement en en NvW) (1)	Mutaties suppletoire begroting september (2)	Stand suppletoire begroting september (3) = (1) + (2)
Art. Verplichtingen	64.483	3.765	68.248
Uitgaven	64.645	3.765	68.410
8.0 Oudedagsvoorziening	64.645	3.765	68.410
<i>Inkomstenoverdrachten</i>	<i>63.699</i>	<i>3.819</i>	<i>67.518</i>
AOV inclusief tegemoetkoming (Caribisch Nederland)	63.381	2.009	65.390
Overbruggingsregeling AOW	258	10	268
Gebaar erkenning Surinaamse ouderen	60	1.800	1.860
<i>Opdrachten</i>	<i>946</i>	<i>- 54</i>	<i>892</i>
Opdrachten	946	- 54	892
Ontvangsten	32	0	32

Toelichting

Het totaal van de uitgaven- en verplichtingenmutaties bij de suppletoire begroting september van artikel 8 begrotingsgefinancierd bedraagt € 3,8 miljoen.

Uitgaven

- De raming voor de uitgaven aan Algemene Ouderdomsverzekering (AOV) inclusief tegemoetkoming (Caribisch Nederland) is met € 2,0 miljoen naar boven bijgesteld vanwege de aanpassing naar prijspeil 2026.
- Gebaar erkenning Surinaamse ouderen (GSN): Naar aanleiding van de uitspraak van de Centrale Raad van Beroep uit april is er een grotere groep die in aanmerking komt voor GSN. Dit leidt tot hogere uitgaven van € 1,8 miljoen.

Budgettaire gevolgen van beleid, premiegefinancierd

Tabel 15 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 8 Oudedagsvoorziening, premiegefinancierd (bedragen x € 1.000)

	Stand eerste suppletoire begroting (incl. amendement en en NvW) (1)	Mutaties suppletoire begroting september (2)	Stand suppletoire begroting september (3) = (1) + (2)
Art. Verplichtingen	58.412.926	0	58.412.926
Uitgaven	58.412.926	0	58.412.926
8.0 Oudedagsvoorziening	58.412.926	0	58.412.926
<i>Inkomstenoverdrachten</i>	<i>58.412.926</i>	<i>0</i>	<i>58.412.926</i>
AOW	56.461.000	1.951.926	58.412.926

Tabel 15 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 8 Oudedagsvoorziening, premiegefinancierd (bedragen x € 1.000)

	Stand eerste suppletoire begroting (incl. amendement en en NvW) (1)	Mutaties suppletoire begroting september (2)	Stand suppletoire begroting september (3) = (1) + (2)
AOW nominaal	1.951.926	– 1.951.926	0
Ontvangsten	0	0	0

Toelichting

De raming van de uitkeringen is aangepast voor de loon- en prijsontwikkeling in 2026. Deze bedragen waren al gereserveerd op de begroting als nominale ontwikkeling.

2.9 Artikel 9 Nabestaanden

Budgettaire gevolgen van beleid, begrotingsgefinancierd

Tabel 16 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 9 Nabestaanden, begrotingsgefinancierd (bedragen x € 1.000)

	Stand eerste suppletoire begroting (incl. amendement en en NvW) (1)	Mutaties suppletoire begroting september (2)	Stand suppletoire begroting september (3) = (1) + (2)
Art. Verplichtingen	3.227	102	3.329
Uitgaven	3.227	102	3.329
9.0 Nabestaanden	3.227	102	3.329
<i>Inkomensoverdrachten</i>	<i>3.227</i>	<i>102</i>	<i>3.329</i>
AWW (Caribisch Nederland)	3.227	102	3.329
Ontvangsten	0	0	0

Toelichting

Het totaal van de uitgaven- en verplichtingenmutaties bij de suppletoire begroting september van artikel 9 begrotingsgefinancierd bedraagt € 0,1 miljoen.

Budgettaire gevolgen van beleid, premiegefinancierd

Tabel 17 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 9 Nabestaanden, premiegefinancierd (bedragen x € 1.000)

	Stand eerste suppletoire begroting (incl. amendement en en NvW) (1)	Mutaties suppletoire begroting september (2)	Stand suppletoire begroting september (3) = (1) + (2)
Art. Verplichtingen	364.029	474	364.503
Uitgaven	364.029	474	364.503
9.0 Nabestaanden	364.029	474	364.503
<i>Inkomensoverdrachten</i>	<i>364.029</i>	<i>474</i>	<i>364.503</i>
ANW	326.190	14.336	340.526
Tegemoetkoming ANW	5.461	157	5.618
ANW nominaal	14.336	– 14.336	0
Tegemoetkoming ANW nominaal	157	– 157	0
Sociale lasten	17.885	474	18.359
Ontvangsten	0	0	0

Toelichting

De raming van de uitkeringen is aangepast voor de loon- en prijsontwikkeling in 2026. Deze bedragen waren al gereserveerd op de begroting als nominale ontwikkeling.

2.10 Artikel 10 Tegemoetkoming ouders

Budgettaire gevolgen van beleid, begrotingsgefinancierd

Tabel 18 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 10 Tegemoetkoming ouders, begrotingsgefinancierd (bedragen x € 1.000)

	Stand eerste suppletoire begroting (incl. amendement en en NvW) (1)	Mutaties suppletoire begroting september (2)	Stand suppletoire begroting september (3) = (1) + (2)
Art. Verplichtingen	9.861.635	287.086	10.148.721
Uitgaven	9.861.635	287.086	10.148.721
10.0 Tegemoetkoming ouders	9.861.635	287.086	10.148.721
<i>Inkomensoverdrachten</i>	<i>9.861.635</i>	<i>287.086</i>	<i>10.148.721</i>
Algemene Kinderbijslagwet (AKW)	4.768.668	128.153	4.896.821
Wet op het Kindgebonden Budget (WKB)	5.077.322	158.437	5.235.759
Kinderbijslagvoorziening BES	15.645	496	16.141
Ontvangsten	290.457	8.423	298.880

Toelichting

Het totaal van de uitgaven- en verplichtingenmutaties bij de suppletoire begroting september van artikel 10 bedraagt € 287,1 miljoen. De verwachte ontvangsten worden met € 8,4 miljoen naar boven bijgesteld. Hieronder worden de belangrijkste mutaties toegelicht.

Uitgaven

De raming van het budget voor de AKW, de WKB en de Kinderbijslagvoorziening BES (Bonaire, Sint-Eustatius en Saba) is opwaarts bijgesteld vanwege de loon- en prijsbijstelling 2026.

Ontvangsten

De terugontvangsten voor de WKB (Tegemoetkoming ouders) zijn op basis van de uitvoeringsgegevens naar boven bijgesteld met € 8,4 miljoen.

2.11 Artikel 11 Uitvoering

Budgettaire gevolgen van beleid, begrotingsgefinancierd

Tabel 19 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 11 Uitvoering, begrotingsgefinancierd (bedragen x € 1.000)

	Stand eerste suppletoire begroting (incl. amendement en en NvW) (1)	Mutaties suppletoire begroting september (2)	Stand suppletoire begroting september (3) = (1) + (2)
Art. Verplichtingen	757.018	20.384	777.402
Uitgaven	757.018	20.384	777.402
11.0 Uitvoering	757.018	20.384	777.402
<i>Opdrachten</i>	3.643	- 600	3.043
Handhaving en gegevensuitwisseling	3.643	- 600	3.043
<i>Bekostiging</i>	18.249	- 7.513	10.736
Uitvoeringskosten CN	18.249	- 7.513	10.736
<i>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</i>	733.847	28.450	762.297
Uitvoeringskosten UWV	515.209	23.665	538.874
Uitvoeringskosten SVB	195.027	3.892	198.919
Uitvoeringskosten Bureau Informatie Diensten Nederland (BIDN)	23.611	893	24.504
<i>Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties</i>	1.279	47	1.326
Landelijk Clientenraad	1.279	47	1.326
Ontvangsten	0	0	0

Toelichting

Het totaal van de uitgaven- en verplichtingenmutaties bij de suppletoire begroting september van artikel 11 begrotingsgefinancierd bedraagt € 20,4 miljoen. Hieronder worden de belangrijkste mutaties toegelicht.

Uitgaven

- Via de loon- en prijsbijstelling van 2026 is er € 27,5 miljoen aan budget voor de begroting 2026 toegevoegd.
- Er is € 7,0 miljoen overgeheveld van artikel 11 naar artikel 96 Apparaat voor de vernieuwing van het applicatielandschap bij de RCN-unit SZW (Rijksdienst Caribisch Nederland).

Budgettaire gevolgen van beleid, premiegefinancierd

Tabel 20 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 11 Uitvoering, premiegefinancierd (bedragen x € 1.000)

	Stand eerste suppletoire begroting (incl. amendement en en NvW) (1)	Mutaties suppletoire begroting september (2)	Stand suppletoire begroting september (3) = (1) + (2)
Art. Verplichtingen	2.637.166	- 113.574	2.523.592
Uitgaven	2.637.166	- 113.574	2.523.592
11.0 Uitvoeringskosten	2.637.166	- 113.574	2.523.592
<i>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</i>	2.637.166	- 113.574	2.523.592

Tabel 20 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 11 Uitvoering, premiegefinancierd (bedragen x € 1.000)

	Stand eerste suppletoire begroting (incl. amendement en en NvW) (1)	Mutaties suppletoire begroting september (2)	Stand suppletoire begroting september (3) = (1) + (2)
Uitvoeringskosten UWV	2.316.417	– 22.256	2.294.161
Uitvoeringskosten SVB	220.632	8.799	229.431
Uitvoeringskosten UWV nominaal	91.703	– 91.703	0
Uitvoeringskosten SVB nominaal	8.414	– 8.414	0
Ontvangsten	0	0	0

Toelichting

Het totaal van de mutaties bij de suppletoire begroting september van artikel 11 premiegefinancierd bedraagt neerwaarts € 113,6 miljoen.

Uitgaven

- De raming van de uitkeringen is aangepast voor de loon- en prijsontwikkeling in 2026. Deze bedragen waren al gereserveerd op de begroting als nominale ontwikkeling.
- Er is een interdepartementale overboeking naar het ministerie BZK van € 7,7 miljoen voor de bijdrage kosten Basisregistratie Persoonsgegevens.
- Daarnaast is er een herschikking van € 97,5 miljoen voor Compensatieregeling transitievergoeding (CRTV), inburgering en het Gebaar Surinaamse Nederlanders (GSN). De benodigde middelen worden gedekt uit minder dan verwachte uitgaven voor UWV.

2.12 Artikel 12 Rijksbijdragen

Budgettaire gevolgen van beleid, begrotingsgefinancierd

Tabel 21 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 12 Rijksbijdragen (bedragen x € 1.000)

	Stand eerste suppletoire begroting (incl. amendement en en NvW) (1)	Mutaties suppletoire begroting september (2)	Stand suppletoire begroting september (3) = (1) + (2)
Art. Verplichtingen	32.684.289	– 19.600	32.664.689
Uitgaven	32.684.289	– 19.600	32.664.689
12.0 Rijksbijdragen	32.684.289	– 19.600	32.664.689
<i>Bijdrage aan sociale fondsen</i>	<i>32.684.289</i>	<i>– 19.600</i>	<i>32.664.689</i>
Kosten heffingskortingen AOW	4.084.300	– 19.600	4.064.700
Vermogenstekort Ouderdomsfonds	28.279.500	0	28.279.500
Tegemoetkoming arbeidsongeschikten	210.760	0	210.760
Zwangere zelfstandigen	109.729	0	109.729
Ontvangsten	0	0	0

Toelichting

Het totaal van de mutaties bij de suppletoire begroting september van artikel 12 bedraagt neerwaarts € 19,6 miljoen.

Uitgaven

De raming van de Bijdrage in de Kosten van Kortingen (BIKK) AOW is bijgesteld op basis van de meest recente CPB-prognose. Het CPB raamt voor 2026 een iets minder grote omvang van de heffingskortingen.

2.13 Artikel 13 Integratie en maatschappelijke samenhang

Budgettaire gevolgen van beleid, begrotingsgefinancierd

Tabel 22 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 13 Integratie en maatschappelijke samenhang
(bedragen x € 1.000)

	Stand eerste suppletoire begroting (incl. amendement en en NvW) (1)	Mutaties suppletoire begroting september (2)	Stand suppletoire begroting september (3) = (1) + (2)
Art. Verplichtingen	474.389	966	475.355
Uitgaven	465.389	323	465.712
13.0 Inburgering en Integratie	465.389	323	465.712
<i>Inkomensoverdrachten</i>	35.266	676	35.942
Remigratiewet	35.266	676	35.942
<i>Subsidies (regelingen)</i>	24.826	814	25.640
Opbouw kennisfunctie integratie	2.632	349	2.981
Vluchtelingenwerk Nederland	1.208	21	1.229
Overige subsidies algemeen	8.769	931	9.700
Vroege Integratie en Participatie	12.217	- 487	11.730
<i>Opdrachten</i>	17.075	4.367	21.442
Opdracht Integratie	16.575	4.367	20.942
Remigratie	500	0	500
<i>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</i>	50.125	- 10.040	40.085
COA	50.125	- 10.040	40.085
<i>Bijdrage aan agentschappen</i>	29.595	3.506	33.101
Agentschap DUO	29.595	3.506	33.101
<i>Bijdrage aan medeoverheden</i>	289.645	0	289.645
Gemeenten inburgeringsvoorzieningen	289.645	0	289.645
<i>Leningen</i>	18.857	1.000	19.857
DUO	18.857	1.000	19.857
Ontvangsten	57.122	0	57.122

Toelichting

Het totaal van de mutaties bij de suppletoire begroting september voor artikel 13 bedraagt € 0,3 miljoen bij de uitgaven. Het verplichtingenbudget wordt in 2026 met € 1,0 miljoen naar boven bijgesteld.

3 Niet-beleidsartikelen

3.1 Artikel 96 Apparaat Kerndepartement

Tabel 23 Budgettaire gevolgen artikel 96 Apparaatsuitgaven Kerndepartement (Bedragen x € 1.000)

	Stand eerste suppletoire begroting (incl. amendement en en NvW) (1)	Mutaties suppletoire begroting september (2)	Stand suppletoire begroting september (3) = (1) + (2)
Art. Verplichtingen	654.730	12.507	667.237
Uitgaven	658.741	12.242	670.983
96.0 Apparaat Kerndepartement	658.741	12.242	670.983
<i>Personele uitgaven</i>	<i>526.628</i>	<i>10.827</i>	<i>537.455</i>
eigen personeel	505.521	5.314	510.835
externe inhuur	14.163	5.185	19.348
overige personele uitgaven	6.944	328	7.272
<i>Materiële uitgaven</i>	<i>132.113</i>	<i>1.415</i>	<i>133.528</i>
overige materiële uitgaven	24.289	– 1.952	22.337
ICT	34.834	– 1.434	33.400
bijdrage aan SSO's	72.990	4.801	77.791
Ontvangsten	105.944	371	106.315

Toelichting

Het totaal van de kasmutaties bij de suppletoire begroting september van artikel 96 bedraagt € 12,2 miljoen. Het verplichtingenbudget wordt met € 12,5 miljoen naar boven bijgesteld. De verwachte ontvangsten worden met € 0,4 miljoen naar boven bijgesteld. Hieronder worden de belangrijkste mutaties toegelicht.

Uitgaven

- De ontvangen loon- en prijsbijstelling 2026 wordt verdeeld over de verschillende begrotingsartikelen, waaronder artikel 96.
- In 2025 zijn er incidenteel middelen aan artikel 11 van de SZW-begroting toegekend voor de vernieuwing van het applicatielandschap bij de RCN-unit SZW (€ 7,0 miljoen). Om administratieve redenen worden deze middelen overgeboekt van de reguliere uitvoeringskosten van de RCN-unit SZW op artikel 11 naar het ICT-budget op artikel 96.

3.2 Artikel 99 Nog onverdeeld

Tabel 24 Budgettaire gevolgen artikel 99 Nog onverdeeld (Bedragen x € 1.000)

	Stand eerste suppletoire begroting (incl. amendement en en NvW) (1)	Mutaties suppletoire begroting september (2)	Stand suppletoire begroting september (3) = (1) + (2)
Art. Verplichtingen	127.396	- 109.129	18.267
Uitgaven	127.396	- 109.129	18.267
99.0 Nog onverdeeld	127.396	- 109.129	18.267
<i>Nog te verdelen</i>	<i>127.396</i>	<i>- 109.129</i>	<i>18.267</i>
waarvan apparaat	75.455	- 62.313	13.142
waarvan programma	51.941	- 46.816	5.125
Ontvangsten	0	0	0

Toelichting

Het totaal van de uitgaven- en verplichtingenmutaties van de suppletoire begroting september van artikel 99 bedraagt - € 109,1 miljoen. Hieronder worden de belangrijkste mutaties toegelicht.

Uitgaven

- Om de uitgavenramingen van diverse artikelen op prijspeil 2026 te brengen is € 45,4 miljoen loon- en prijsbijstelling overgeheveld van artikel 99 naar de beleidsartikelen.
- Om gemeenten tegemoet te komen in de tekorten op de uitvoeringskosten inburgering, wordt € 31 miljoen van artikel 99 naar het Gemeentefonds overgeheveld. De middelen zijn erop gericht om te zorgen dat gemeenten hun wettelijke taken kunnen blijven uitvoeren.
- Daarnaast worden verschillende reserveringen ingezet als dekkingsmaatregelen. Dit gaat bijvoorbeeld om € 16,6 miljoen van de middelen bestemd voor compensatie van loon- en prijsontwikkeling en een reservering van € 2,6 miljoen die niet nodig is door uitstel van het besluit proactieve dienstverlening naar 1 januari 2027.